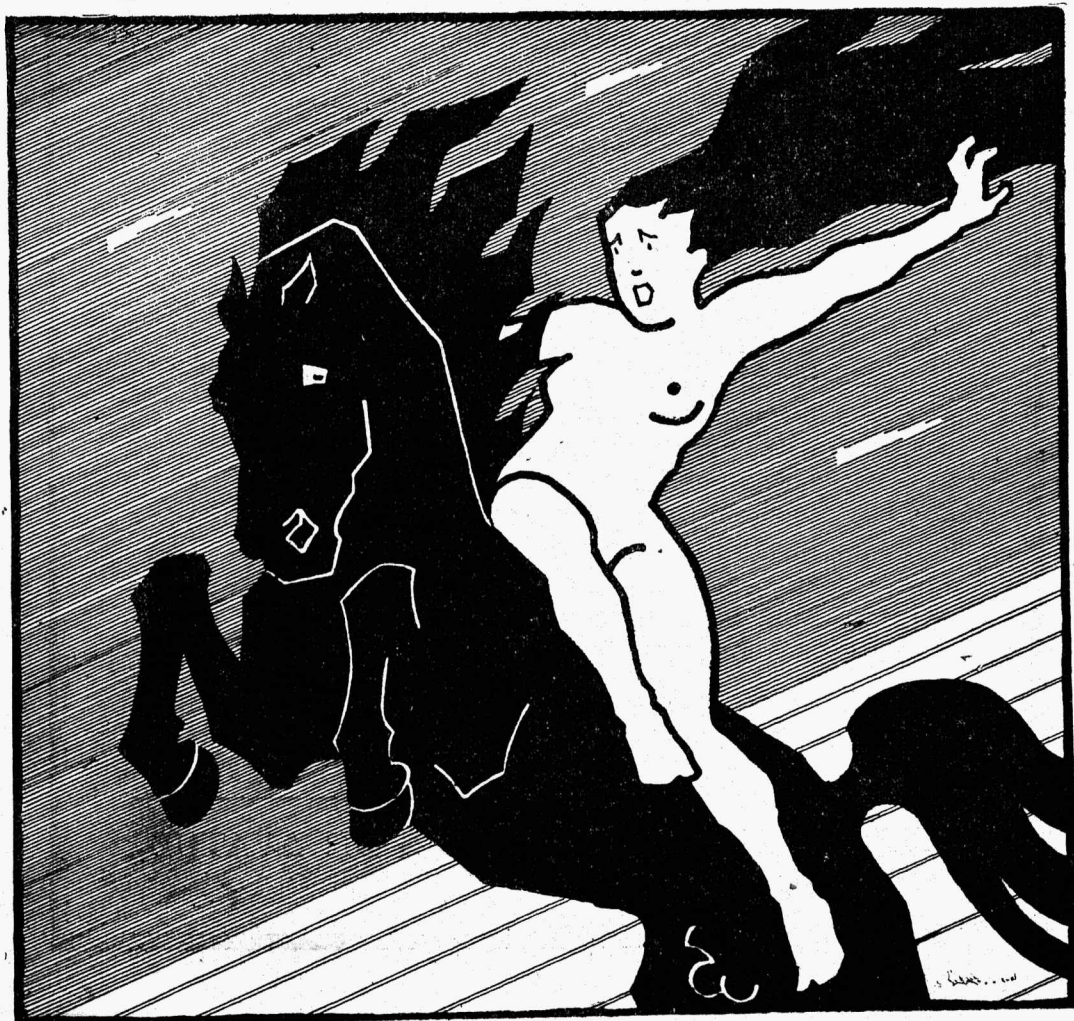




28. NOVEMBER

1924

III AASTAKÄIK



D. ARRONET.

NEIU TÕMBAJA.

KÕIGILE NOORTELE!

Kõik noored, keda huvitab parem kirjandus, kunst, teadus, sport, noorsooliikumine jne., loevad kõik juba ammu suure huvitusega

„VIKERKAART”.

See ajakiri toimetatakse just neile noortele, keda huvitab kõik, mis ilus, suurmeelne, tubli ja eeskujulik. „Vikerkaare“ ümber on koondunud aatelisem osa meie koolinoorsoost, ja kes korra ühe „Vikerkaare“ numbriga on tutvunenud, jääb ta alaliseks sõbraks, sest et meil teist ajakirja ei ole, mis noorsoo enda vaimus noorsoole oleks toimetatud. „Vikerkaar“ arendab noorsugu mitmekülgset ja on koolile kõige paremaks abiliseks. „Vikerkaare“ noortest võrsub meile uus töödarmastav haritlaspõlv, ja nende huvidekohase arenemise eest kannab „Vikerkaar“ usinasti ja hääde tagajärgedega hoolt. „Vikerkaarest“ peegeldub Eesti omapärane kunst ja kirjandus. See ajakiri on sisu poolest suvipäevane helge ja noorusvärske. Sellepärast lugege kõik „Vikerkaart“ ja koonduge kõik oma ajakirja ümber.

Sõbraliku tervitusega
„VIKERKAAR“.

TELLIMISED 1925. AASTAKS ON AVATUD.



VIKERKAAR

Nr. 48.

Vastutav toimetaja: Ernst Raudsepp.

1924.

Tegev toimetaja: J. Neggo-Vössokotsky.

Väljaandja: Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus.

Toimetuse ja talitus: Tallinn, Pikk tän. 2 (Päevaleht). Kõnetr. 17-96. Toimetuse kõnetunnid teisipäeviti ja reedeti kella 1—2.

Tellimisi võtavad vastu kõik postikontorid ja „Päevalehe“ tellimiste vastuvõtjad.

Tellimishind: kuus postiga 60 mk., veerandaastas 180 mk., poolaastas 360 mk., aastas 720 mk

See maa, mu maa, on vääriline au...

*Vabadussõjas langenud kangelaste
Läänemaa mälestussamba avamise
puhul Haapsalus, 9. XI. 24.*

*See rand, mis uhut Läänemere laineist,
Need saared, neemed, kalurite kodud,
Ja väljad kivised, kus lepavõsud
Pea ainsaiks haljendusiks jäänud raismeist;*

*See maa, kus rahvas raske töö paineist
Ja vähest viljast näljaelu eland,
Kuid siiski pole sünnipaika põland,
Vaid hädapäevil oli üks neist kaineist,*

*Kes kodukaitseks ohuris vara, vere;
See maa, kus rahva ausameelne pere
On eeskju annud ohurimeeles,*

*Mis tõkestas ka võrratuma jõu:
See maa, mu maa, on vääriline au
Ja mälestust, mis toodud tänumeeles!*

H. Valma.



METSELANIKUD.

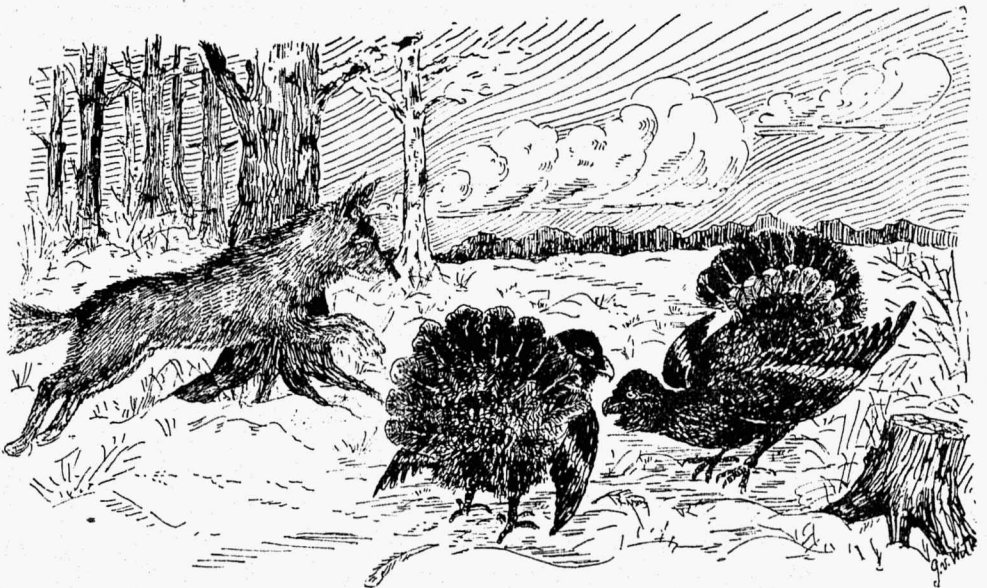
Richard Roht'i jutustus noorsoole.

6

Rebane vaatles uusi elanikke metsavahi õuel, vaatles lahkujaid — ning hakkas asjast aru saama. Kurb aimus tuli ta siidame. Nii. Nüüd on jäädavalt lahkunud isegi vana metsavahi naine. On jäädavalt lahkunud Diana ja Nässak. Uued inimesed on tulnud metsavahirahva asemele. See peab siis küll nüüd uus metsavaht olema oma naise ja pojaga?

Tarvis oli jahile minna.

seisiski, et ta kui vari ligineda oskas, kasutades iga mättakest, hoides end ligi maad kui koltunud rohututt. Ainult siis tuli edasi hüllida, kui linnud parajasti harjapidi koos olid. Pidasid nad aga vaheaega ja käisid niisamuti õrritades üksteise ümber, siis oli neil veel vähe mõistust pääs ja tuli ettevaatlikult kuhugi end maatasa teha, nagu surnud olla, kuni jälle võimalus oli edasi roomata.



Tedred käisid tapluskires üksteise ümber, suled kohevil, tiivad sorus.

Kõigi nende kurbade ja ärritavate sündimuste järele oleks tarvis olnud üks kena suutäis süüa saada. Rebane otsustas rännata sügavamale metsa, kus temale teatud nõmmel tedred esimesi proovikakelusi hakkasid harjutama uueks kevadiseks hooajaks. Kui nad sääli nii hoolega kaklesid, oli neid hõlbus tabada — tapluskiir tegi nad juhmiks väliste hädaohtude vastu: nad ei näinud ega kuulnud midagi, kui üksteisele harja hüppasid või kui käisid üksteise ümber, suled koheville, tiivad sorus. Instinktiivselt valisid nad kahevõitlusteks küll lagedad kohad, kus neile naljal keegi ligineda võis. Aga selles Reinu osavus

Jaht läks hästi. Reinul vedas. Ta sai tubli isatedre kinni napsata, kui see parajasti oma vastase kukil hoope jagas.

Tulles tasa läbi metsa, kuulis Rein ligiläheduses äkki püssipauku. Kohe sellele järgnes mingi müdin, mis ruttu Reinule ilgines. Rein mõtles, mis teha: ta oli kriitilises seisukorras. Jooksu pista oleks kõige õigem olnud, aga teder oli suur ja takistas tuntavalt esimeste käppade tegevust. Tetre maha visata oleks hirmus kahju olnud. Rein otsustas silasamasse end ära peita, tulgu, mis tuleb. Ta pugus põõsastesse, lihtsus ligi maad ja ootas.

Müdin ilgines. Oksad praksusid. Pea-

gi silmas Rein, kes tulija oli, ning imestanud tõi rebane pää — jooksja polnud keegi muu, kui Toomas Tobien, vana auväärne isahirv, kes elas siinpool ümbruses nõmmedel ja luhtadel.

Rebane pani tedre maha ja kummardas aupaklikult. Kuid siis silmas ta hirve pihal verd ja hüüdis kokkununud:

„Jumala pärast, härra Tobien, mis teiega on juhtunud? See püssipauk... ega ometi...“

Hirv seisatas pilguks lõõtsutades, teravad sarved toredasti püsti. Ta kollastes silmadest põles hirm.

„Mitu aastat pole mind keegi püssist lasta julenud,“ ütles ta kokkununud imestusega. „Ja nüüd korraga... Mis on juhtunud?... Kus on metsavaht?... Teie elate sääl ligemal, härra Andres. Seletage mulle...“

„Metsavaht on surnud...“ vastas Rein pühaliku traagilikkusega.

„Surnud?“ kordas vana aristokraat oma pikka punakat habet väristades. „Siis sellepärast... Ah, kui kahju. Ta oli truu ametnik. Igal pool käis ta ringi. Väga harva, kui ta kedagi tülitama laskis... Ja nüüd...“

„Ja nüüd, härra Tobien, mis peab meist nüüd saama?“ küsis rebane.

Hirv viskas pää kangekaelselt selga.

„Meie ei tohi alla anda!“ hüüdis ta uhkelt. „Meie võitleme... Meie...“ ta kuulatas. Eemalt kuuldus uus müdin.

„See on selle mehe häbematu koeramolks, kes mind jälgib. Jumalaga, härra Andres. Meie peame edaspidi veel selle asja üle nõu. Hoidke end nüüd hoolega peidus...“

Ta pööris uhkelt minekule.

„Aga teie haav?“ imestas rebane.

„Ah, ei tee viga... väike kriimustus,“ vastas hirv, kuigi ta tuntavalt lonkas.

Rebane vaatas talle järele ja raputas pääd. Aga ei läinud kuigi palju aega, siis silmas ta jälgi — ja imestuse võpatuse käis Reinust läbi — see oli hundisarnane koer metsavahimajast. Koer jooksis, keel hammaste vahel, nuuskides verejälgi. Noh, hirvele polnud tal lootust järele saada, asjatu vaev. Rebane litsus enda nii maa ligi, nagu tahaks ta ära sulada. Aga koer ei teinud talt väljagi. Ta oli hirve jälge-

desse täielikult kiindunud. Hoolega nina maas hoides lippas ta edasi, silmad verejäänuliselt läikimas.

Ei läinud palju aega — rebane ootas seda instinktiivselt — kostsid taga õige raskeid sammud. Peagi ilmus puie vahele püssiga mees. Ja see oli — see oli — uus metsavaht!

Metsavaht peatus natukeseks ja silmitses uurides ringi. Ta silmad olid punakad ja kurjad. Lühikesed vurrud värisesid ägedast lõõtsutamisest. Siis litsus ta pöösad püssiga laiali ja jooksis edasi.

Rebasel tõusid karvad püsti sarnast asja nähes. Metsavaht, kes metsloomi kaitsma peaks, — metsloomade mõrtsukas! Ja veel päälegi Toomas Tobieni mõrtsukas! See oli midagi pöörast!

Hulga aega ootas Rein, kuni kõik hääled kustunud, kuni enam kusagilt midagi kahtlast ei kostnud. Siis hakkas ta ettevaatlikult kojupoole hüllima, nii ettevaatlikult kui varem iial. Ajad ja olud olid muutunud — rebane mõistis seda.

Kodus pugus ta ühes naisega oma lossi kõige kättesaamatumasse ossa, et sääl rahulikult õhtust süüa ning unte nähtuste üle põhjalikult järele mõelda. Alles öösi, kui kõik inimesed ja koerad kindlasti magasid, tuli ta oma koopa katusele, vähekeseks jahutama. Ta istus, vaatles ja kuulatas. Kevad hakkas lignema. Metsadest ja soodest auras imelikku joovastavat lõhna, tähed olid säravamad kui talvel. Siit-säält kuuldus juba metselanikkude kevadisi hüüdeid, kes öösiti ringi rändasid, tagakihutatud kevade kutsuvast võlvusest. Kitsed häälitsevad kauguses, vana põder Josua Laisarv mõirgas kusagil nõmmedel; hõõrudes oma pakitsevat otsaesist vastu männitüvesid: ta ihkas rammu katsuda nooremate põdrapullidega, et neil ja enesel vanu sarvi maha murda. Aegajalt lendas mõni rändlindudeparv vurinal ja vuhinal üle metsa, tuues häälitsevat kuuldavale, — pardid, haned ja teised linnud tulid tagasi soojemalt maadelt. Rebase kõrvad liikusid ahnelt. Soojuks ja küllus tuli lõunamaalt, elu naeratas jälle ees. Aga... midagi õudset oli rebase hinges.

Ta läks alla oma lossi tagasi ja langes rahutu unne.

Ja üks olnudki ta pahad aimused õiged. Sest teisel päeval jätkusid uued erakordsed sündmused.

Algas see juba vara hommikul.

Rebane haigutas alles voodis ja katsus oma unenägude üle selgusele jõuda, kui kuulis ülemistes koridorides imelikku krabistamist. Ta süda jäi üllatusest peaaegu seisma. Keegi suurem loom ta lossi ruumides!

Seda polnud tükil ajal enam juhtunud.

see oli see eilne uus koer, see madal, kõverjalgne. Rein taganes vähe veel, kuni saabus käigu uus käänak; siis, kui vastane tema teada parajasti käänaku taga oli, tegi ta äkilise hüppe ning surus omad teravad valged hambad kui naelad koera pehmesse ninna. Kuuldus valju häda- ja vihakisa, aga koer ei mõelnudki taganeda. Ta lalad lõuad liginesid jälle rebasele, ja kuigi nüüd rebane osavasti oma hammas- tega vaenlase katsed ta kõri haarata tagasi



Hirv seisatas pilguks lõõtsutades, — ta silmades põles hirm.

Rein tõusis kähku ja ruttas üles. Aga kui ta parajasti üht galeriid mööda äkilist pöörangut tegemas oli, ilmused käigu nurga tagant talle pärani lahtiolevad lõuad vastu, kus hiilgas kaks rida teravaid, kollakaid hambaid. Rein pörkas hirmsa ehmatusena tagasi — see oli alles üllatus! Kuid ka pääletungija oli kiire: krah! löi ta hambad Reinu õlasse, ja Rein tundis äkki torkavat valu ning tundis ka, kuis soe veri tal puusa mööda alla hakkas nirlsema.

Kuid siis säadis ka Rein end võitluseks valmis. Ta tundis oma vaenlase ära —

lõi, muutus seisukord ikkagi raskeks. Tuli edasi taganeda. Koera tugev rind rõhus pääle nagu terasest. Rein sai aru, et midagi muud üle ei jäänud kui ümber pöörda, koeral selle juures end küljele ja tagumikule paar korda pureda lastes, ning käigu keerulikkuse tõttu rutem jalga lasta, kui vastane talle järgneda suudaks. Kuid polnud teada, kas üleval veel kedagi oli — koeri või inimesi, ja Rein kartis, et uus metsavaht või ta poeg seisab säääl ja ootab, püües käes. Sarnasel juhusel tuli äärmiselt ettevaatlik ja osav olla väljalipsamises. Ning teiseks — näine — mis saab temast?

Tuli katsuda koera oma taga teise lossi meelitada ühes kogu seltskonnaga. Raske ülesanne. Rein jätkas pikaldast taganemist, koera pääletungimisi aeg-ajalt tagasi liiues ja endamisi plaanitsedes. Õnneks aga tuli asjasse pööre. Reimu naine oli ilal kära kuulnud. Kas oskas ta seda nii mõelda või juhtus see kogemata, aga käike mööda mehele võitluskohale appi rutates, ilmus ta äkki koerale taha, kellel algasid nüüd kardetavad silmapilgud. Käigud olid seks liig kitsad, et koer oma tõmbaka kehaga nendes ümber oleks võinud pöörduda. Ja mis oleks see aidanud, kui ka ümberpöördes üks rebane talle ette ja teine taha oleks jäänud? Reimu naine aga surus oma teravad hambad lakkamatu väledusega koera pehme tagumiku lihha, mis peagi väikestest haavadest põles. Koer kisenas südamlõhestavalt, seda enam, et ka Rein nüüd eespoolt ägedamini hakkas tungima, kasutades koera abitust ja pääsematust. Kaks rebast oleksid koera eluküünla peagi kustutanud, kui viimasele mitte juhus poleks abiks tulnud: rabeledes sattus purelev hummik ühe avause ligidale, kust paistis valgus, mille poole koer nüüd kõigest jõust litsuma hakkas. Lõpuks läks tal ka korda augu juure jõuda, kust ta valju hädakisaga välja hüppas ja nii ruttu kojupoole hakkas vântama kui ta vändataolised jalad veel suutsid. Rebased, kes hirmus vihased, oleksid teda jälginud ja talle ometi lõpu teinud, kuid nad kartsid — ehk viibib siiski metsavaht ligidal. Aga arvatavasti oli koer omal käel metsa luusima tulnud ja omal algatusel ka rebaseid tülitama läinud. Ta sai igatahes hää õpetuse. Rebased lootsid juba, et sellega lool lõpp. Aga sündis teisiti. Lood alles algasid.

Teisel päeval pärast lõunat, kui Rein naiselega parajasti lõunat söönud ja rahulikult lõunauinakule heitnud, arvates, et täna vastu õhtut enam midagi sündida ei või, äratasid neid liginevad sammud ja uus müra koopa pääl. Seekord ei saanud rebased kaua aru, mis see oli. Koerad haukusid ja kuuldus inimese häält, aga pääle selle veel mingisugust mühinat ja sahinat. Ning äkki tundis Rein, kuis ta külje alla jooksis mingit märga. Kohkunult hüppas ta üles.

Ta ei saanud millestki aru. Mis lahti? Ta ei teadnud, et uus metsavaht ja ta poeg eelmisel õhtul kangesti kirusid ärापuretud koera pärast ja kohe aru said, et koeral rebastega tegu olnud. Poeg ähvardas rebastele kätte maksta. „Ma kiitan neile niisuguse sauna, et nad alles saanud on!“ ähvardas ta. Ning järgmisel päeval varustas ta end veepangiga, tahtis ka isa püssi võtta, kuid isa ütles, et rebaseid nüüd tappa ei maksa, nahk polla enam midagi väärt. Vântjalgadega koera taga ässitades leidis poiss — ta nimi oli Juhan ja kutsuti teda Jussiks — rebaste koopa peagi üles.

Siin asus ta tegevusse.

Ligilähedast lumesulamise lombist tiris ta pangega vett ja hakkas seda kiiresti, üks pangetäis teise järele, rebaste auku kallama, ise laialõualiselt irvitades ja hõisates. Koerad tantsisid ta ümber sõjantantsu — hunditaoline oli ka ühes — ja lärmasid kooris kaasa. Ainult koopasse sisse ei julenud vântjalg seekord laskuda — eilsed haavad valutasiid väga.

Vesi tungis pikkamisi ülemistest käikudest alumistesse ja ähvardas rebased uputada. Nad jooksid kõrvalkäikudesse, kuid säälgil oli vesi. Poisijõmpsikas aga muudkui laadis ühe pangi teise järele. Varsi pidi kogu loss vett täis saama.

Rebastele ei jäänud muud üle kui kiiresti lossist põgeneda, tulgu mis tuleb või saagu selle juures mis saab. Rein ees, naine taga, määrades vee ja savil poris oma toredaid kasukaid, hillisid nad kõrvallsema käigu juure, mille lävi viis tihedatesse pöösastesse. Aga läve juure jõudes nägid nad hirmuga, et hunditaoline koer sääil ligidal seisis ja neid silmates kolevihaseks sai. Ka poisikene jooksis koera haukumise pääle sinna. Rebaste seisukord muutus väga pahaks. Tuli katsuda veel üht teist kõrvallist väljakäiku kasutada. Kuna koerad ja poiss pöösastes olid ja poiss kive pöösastes asuvasse väljakäiku loopis, läks rebastel korda lossi vastaskülje uksest välja lipsata, sääljüures jälgil hästi segi ajades. Alles omas teises lossis said nad hirmust vähe hinge haarata ja kuulsid veel hulga aega, kuis poiss mahajätud koopa ümber koertega märatses.

Vana Rein oli hirmsasti põrutatud. Sarnast sigadust põlnud talle veel keegi kunagi teinud. Õhtul mahajäetud lossi üle vaatama tulles, leidis ta, et kuigi vesi käikudest maa-alla valgunud, kogu sisseaad ometi rikunud ja elutus elamiskõlbmatuks tehtud. Vähemalt põhjaliku vaevarikka remondita põlnud enam midagi pääle hakata.

Igatahes sai vana metsavahi surm ja uue tulek tuntavaks mitte ainult Reinule, vaid ka teisile ümbruskonna metselanikele.

Kevad oli peagi täies hoos, linnud ja loomad ehitasid pesi ja oleksid võinud ainult rõõmustada soojade aegade tuleku üle, kuid igalt poolt kuuldus ainult kaebusi. Uus metsavaht käivat küll püssiga metsa ringi, nagu vanagi, kuid kes metselanikest talle aga ette juhtuvat, selle pihta muudkui kõmmutatavat põmm ja põmm. Tuli palju surmasõnumeid. Tetri ja parte tappis metsavaht ennekuulmata arvul, isegi hirvedele ei annud ta armu. Kuuldavasti olla ta maha lasknud ka ühe põdrapulli, kui see parajasti vana Josua Laisarvega rammu katsunud, kusjuures ka Josua Laisarv haavata olevat saanud.

Ennekuulmata asjad! Metselanikud elasid alalises ärevuses ja hirmus.

Lisaks sellele kõigele veel oli, et ka metsavahi poeg Juss metsi mööda ümber armastas luusida ja kõikisugu sigadusi teha. Temp rebastega oli ainult esimene lüli ta tegevusereas. Kõikisuguseid vigurid mõttes ta välja, et metsloomi tülitada. Säädis metsa nõõrid ja silmused üles, kuhu hirvevasikad ja jäneseid kinni jäid, võttis tedrepestast munad ja viis nad pardipessa, kuna pardimunad asetab kurepessa. Kord läks tal õnneks linguga tabada hirve. Selle vedas ta nõõripidi koju, kusjuures ta hirve peksis nagu mõnd koera, sest loom ei tahtnud nõõri järele tulla, vaid heitis pikali ja tegi igasuguseid meeletlikke katseid pääsemiseks. Kodus rakendas pois aga hirve pisikese vankri ette ja tegi temaga säälijuures seitset nalja, kuni viimaks loomal korda läks lahti rabeleda ja metsa putkata. Aga ta jäi kantud pilnadest ja

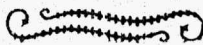
ärritusest raskesti haigeks ega saanud enam kunagi endise tervise juure.

Pääle metsavahi ja Jussi tülitasid metselanikke veel tihtij veriselt uued koerad, hunditaoline ja vändajalaline, kes ka muud ei teinud, kui kas kahekesi või Jussiga ühes või ka päris eraldi metsa mööda ringi luusisid. Hunditaoline ajas noori jäneseid taga, murdis jäneste poegi ja tülitas ka hirvi. Vändajalaline kooserdas rebaste elumajade ümber, tal oli see kui haigus, millest isegi Reinult saadud nahatäis teda põhjalikult ära ei arstinud.

Oli aga veel üks liige uue metsavahi küttide peres, kes ka jahti pidas ja võib olla selles kõige verisem oli. See oli uue metsavahipere kirju kass — Ants. Suur tugev ja kaval loom oli ta. Vähemate lindude pesad maas ja puus langesid tema ohvriks. Aga ka pardi-, tedre- ja nurmkanapoegadele ei annud ta armu. Samuti jänesepoegadele ja oravatele, kuna ta viimaseid puid mööda taga ajas kui kõige osavam ronija.

Sarnast lugu põlnud metselanikud veel silnpool varem kuulnud ega näinud, et ka kodukass metsi mööda ringi hakkab tõmbama. Nagu peremees ees, nii ta pere ja loomad järele. Keegi rebane teadis rääkida, et ta metsavahi koertelt kord vastamisi sõimeldes kuulnud, — nad olla oma peremehega ühes siia kaugelt, kaugelt võõralt maalt tulnud, kus nad muud polla teinud kui kütinud. Miks aga sarnane mees siia metsloomi kaitsma pandi, kes seni neid ainult tappa oskas, seda ei osanud metsloomad küsida. Aga küllap pidas metsade peremees uut metsavahti osavaks metsameheks, kellest teadis, et ta metsas kui kodus ning sellepärast ka hästi omi kohustusid pidi oskama. Muidugi andis metsavaht lubaduse metsloomi ainult kaitsta ja neid mitte tappa, ehk kui, siis väga vähe. Kuid ometi näitas ta ülalpidamine, et ta vanast eluviisist lahkuda ei suutnud: jaht oli talle tarvilikuks saanud, ta kireks muutunud, millest ta loobuda ei suutnud. Ja ta verejanulised loomad ammu mitte.

(Järgneb.)





Rändlinnud.

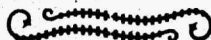
Agnes Thar.

*Nii nukraks teinud südame
on lahkund linde jumalagajätt,
kui oleks parim sõber läinud kaugele
ja pigistanud lahkumiseks viimseks kätti.*

*Oo armsad linnud: kured, haned, luiged,
kes lendate te kauge sinimere taha,
pea õhus kõlavad te surmaeelsed huiked:
sest paljud jäävad, reisist nõrkend, maha.*

*Ei saavuta kõik ettesäetud sihti. . .
Nii mõne äsja lauldest tuksva rinna
surm läbistub. . . Ja sügismaru kannab lehekihti
ning matab väsind laulja hauapinna. . .*

*Kuis tahaks ühes teiega, mu väiksed sõbrad,
ka lennata mu igatsuse randa!
Ent see nii kummaliselt õrn ja habras,
et ainult unistus võib mõtted sinna kanda.*





KEELELISED MÄRKUSED!

Joh. Aavik.

49. kiirelt — kiiresti. — Adverbi lõpp -sti hakkab kaduma, sest -lt on seda välia tõriumas. Nii kirjutetakse viimasel ajal enamasti „kiirelt, julgelt, selgelt“. Ometi tuleks siin ytelda „kiiresti, julgesti, selgesti.“ Muidugi pikemais ja yldse uueaegsemais sõnus ja ka võõrsõnus on iuba kord -lt kindlaks juurdunud, näit. „õnnelikult, tegelikult, aktiivselt, seletamatult, ideaalselt, shikilt“ ine. Niisuguseis -sti tarvitada oleks tunduv uuendus, mis vahest tarbetugi. Kus aga -sti rahvakeeles veel olemas ja tarvitusel, koguni võistlemas -lt lõpuga, sääl tuleb -sti'st visasti kinni hoida.

Niisuguseist omadussõnust, kus -sti kipub kaduma, pääle nimetet kolme sõna („kiiresti, julgesti, selgesti“) mainitagu veel järgmised: „temaga käidi hellasti ja õrnasti (mitte hellalt, õrnalt) ymber — ta võeti sooiasti (mitte soojalt) vastu, — see on lõdvasti kinni, — tegid targasti — ta tegi seda õige lollisti — ta sõi ahnesti — elas ihnesti — naeratas armsasti — naeris rõõmsasti — võeti lahkesti vastu — seda oli ysna rõhkesti, oht-rasti (mitte „rohkesti“, „ohtralt!“) — ta jagas seda heldesti — see on raskesti teostetav — tõmba joon sirgesti — päike paistab heledasti — jooksis nobedasti — nuttis haledasti — naeris tighedasti — naeratas mahedasti“; koguni: „aimas tumedasti — liikus ägedasti“ ine.

Samuti ka: „kindlasti (mitte „kindlalt“), rumalasti, kasinasti, ausasti, mõnusasti, viletsasti, lõbusasti, teravasti, koguni vägevasti.

-sti saatus on huvitav: ta on saand nij-nimetet ebaproduktiivseks lõpuks, s. o. ta esineb vaid sõnus, mis sti-lõpulistena nii-ytelda kivinend. Teiste sõnadega, ainult neis adverbides on veel -sti, mis iuba vanemas rahvakeeles tekkisid ja esinesid, siis kui -sti oli alles elav ja produktiivne lõpp. Kui uuema aja inimesed, eriti haritlased, adverbi moodustavad niisugusest sõnast, millest varem rahvakeel seda ei tundud või liig harva, iuhuslikult tarvitab, siis moodustavad selle alati -lt lõpu abil. Järelikult, sti-lõpulised adverbid on vanad rahvakeelsed, lt-lõpulised aga uueaegsemad ja kirjakeelsed.

See tuleb ilmsiks koguni tähenduslikus vahes: samast sõnast on -sti vanemas tähenduses, aga -lt uueaegses, kirjakeelses tähenduses, mis vanale lihtsale rahvakeelele võõras. näit.: kergesti (s. o. kerge vaevaga), aga „ta võttis selle asia liig kergelt (s. o. pääliskaudselt)“ — „tõmbas käega kergelt (s. o. mitte tugevasti) yle“. Samuti: „ta karjus valjusti“ — aga: „ta käis temaga valjult (s. o. karmilt) ymber“.

Järgmised adverbid aga on ainult haritlas- ja kirjakeelsed, yldse uueaegsed, seepäralt lt-lõpulised: „vabalt, tummalt, külmalt, kuivalt, kar-

milt, loiuult, toorelt, kainelt, igavalt“ j. m. m.

Mõnede sõnade adverbid võisid ka rahvakeeles kyll ette tulla, kuid liig harva ja juhuslikult. nii et nad ei saand fikseeruda. Niisugused sõnad on „visa, arg. kurb. laisk. lõdv. alp, ropp“ jne., nii et nyyd neistki on kirjakeeles -lt.

Sellega seletub ja sellest selgub nyyd ka, miks pikemaist sõnust ikka on -lt („õnnelikult, vaevaliselt, suuremeelselt“ jne.), sest niisugused pikemad sõnad on lihtsas rahva kõnekeeles, eriti laste ja karjapoiste keeles, haruldased.

Nii on -sti järgmisil sõnul, sest need on põlised rahvakeelsed adverbid: „hästi, kenasti, pahasti, vanasti, kõvasti, raskesti, rängasti, valjusti, kergesti, kõrgesti, puhtasti, kaunisti, rõõmsasti, hoolsasti, kangesti, rohkesti, uhkesti, kibedasti, ilusasti, rumalasti, tugevasti“ jne.

Et nyyd -sti kaduma hakkab, siis tuleb katsuda teda päästa, tarvita-des teda, kus ta veel olemas ja võimalik. Seepärast soovitaksin -sti lõppu koguni järgmisis sõnus: „visasti, vabasti, arasti, kurvasti, kuivasti, laisasti, lõdvasti, kehvasti, sitkesti, tooresti, veidrasti“ jne.

Iseasi on kui -lt on -na tähenduses, näit.: „ta sõi selle toorelt“ (s. o. toorena). Niisugusel korral pysib -lt ega tarvitse ta asemelle võtta -sti. Aga: „ta käis temaga tooresti ymber“. Siin on -sti võimalik ja soovitatav.

-sti on sellepärast soovitatav, et ta on selgesti adverbi lõpp, kuna -lt on yhtlasti käände lõpp, mis homonymsuse tõttu võib tekitada segadusigi, näit.: „kuulsin teda selgelt allikalt tulevat“ (võrdle: „kuulsin teda selgesti allikalt tulevat“).

Seepärast, päästke -sti!

(Järgneb.)



Franz Treller. Noorsoole toimetanud Jursi Sander.

11. Lähenev tasumine.

Amotitlani ja Carino vahelisel teel ratsutas sennor Louis de Mendez. Sel teel oli liikumine täiesti surnud, maal möllav sõda oli suure tee muutnud üksildaseks ja maha-jäetuks.

Mendez oli mõtteisse vajunud. — „Need kaabakad arvavad, et siplen nende võrgus,“ pomises ta endamisi, „aga nad eksivad. Kes usuks küll neid röövlaid. Päälegi ei tohi

nad end kusagil avalikult näidata, kui nad ei soovi võllasse sattuda? Kuid siiski pean end neist vabastama. — Arvan, et on siiski ainuke õige samm, kui ilmun kalli, õndsavaanou la:zri, mida ju ka niikuinil kui südamest leinaja sugulane ning pärija tege-ma peaksin ja juhin mõne väeosa bandidode jälle. Küllap juba üks tiradoride rühm nad Sierrast välja suitsetab — siis olen neist valla. Kui ainult kuldagi teada saaksin, kumb võitleja pool praegu ülekaalus

on? — Noh, valitsusvägede laagris seda saan juba teada. Et lood sääl halvad, seda ma juba usun — aga siis jätkub ikka alles aega küllalt sennor Sarmientoga ühinemiseks. Mina pole ta vastu võidelnud, ning et õnnetus condega mind ta laagri juhib, on ju küllalt loomulik.

Kuid näikse, nagu varjatakse ta surma, pueblo elanikud ei näinud igatahes sellest midagi teadvat. On ju ka küllalt arusaadav, et seda teadet võimalikult kaua Sarmiento eest varjata soovitakse.“

Mõlgutades sarnaseid mõtteid ja väljendades neid aeg-ajalt sõnades, ratsutas ta edasi.

Mõne aja pärast silmas ta siia ja sinna asetatud väikesi ratsalku, mis oletada laskis, et ta läheneb laagriale. Niiid kohtas ta koormakandvaid, laagriale lähenevaid hobueeslite karju, mis nähtavasti sinna varustust ja toidumoonu toimetasid.

Nende juures aegaviitmata liikus ta edasi.

Kare: „Quien va alla?“*) teeäärsetest põosastest sundis teda peatuma ning varsi oli ta lancerodest ümbritsetud.

„Olen sõber, sennorid, ja soovin, et mind pääkorterisse**) juhita; toon tähtsaid teateid.“

„Hüva. Pepe ja Jaqimo, juhtige see sennor järgmise ratsasalgani,“ ütles vahiposti ülem. Liihikese aja pärast jõudis Mendez oma kaaslastega tugevama ratsasalga juure. Seda salga käsutas üks keskealine habemik sargento, kellele Mendez vastava rapordiga üle anti.

„Te soovite pääkorterisse ilmuda? Kes te siis üteli olete?“

„Olen kindral de Lerma õe pojapoeg Luis de Mendez.“

Sargento — see oli sama, kes Pablot oli vangistanud — vaatas talle üllatusega otsa, kuid mitte just väga sõbralikult.

„Või nii? Sennor de Mendez? — Mitte kaugel siit viibib parajasti don Antonio, kes vahiposte kontroleerib, tema saab teid kohale toimetama, sennor.“

Sargento käsul võtsid mõned ratsamehed, kellele ta veel mõnda käsku näis andvat, Mendezi enda keskele ja kihutasid taga teed mööda edasi.

*) „Kes läheneb?“

**) Vägede ülemjuhataja asupaik.

Nad lähenesid ühe väeosa laagriale ja peatusid posada juures, mille ukse ees vahipost seisis.

„Kas capitano on siin?“

„Jah.“

Üks ratsanik astus sadulast ja läks posadasse. Kohe ilmus ta tagasi ja palus Mendezi talle järgida. Tuppa astudes seisis Mendez don Antonio ees.

Don Antoniole otsa vaadates ehmatas teda ilme, millega see teda silmitses.

„Mis juhib teid siia, sennor?“ kuuldus liihike, karm küsimus.

„Oo, don Antonio, teade suurest õnnetusest, mis on tabanud minu perekonda ja ka kogu kodumaad, olen päris murtud.“

„Millisest õnnetusest kõnelete?“

Mendezi üllatas vähe see küsimus, aga siis vastas ta: „Mulle toodi äärmiselt kurvastav sõnum, et mu kallid vanaonu surnud on.“

„Ah nii, noh niiid mõistan kogu teie sügavat leina, sennor de Mendez. Selle rõõmusõnumi tõi teile arvatavasti teie mulatt?“

Mendez kahvatas kuni huulteni ja kogelises: „Ma ei mõista teid?“

„Jah, see mees on teid petnud. Loodetavasti pole te talle selle teate eest liig suurt tasu maksnud? Ta küll väga hästi mõeldud kuul riivas ainult kindrali pääd ja uimastas teda liihikeseks ajaks, mis teie bandidos küll arvamist võis tekitada, et ta conde surmavalt on tabanud. Kuid, Jumalale tänu, on kindrali tervis päris häa. Kas ta teid näha soovib, seda ma ei tea. Esialgul jääte siia.“

„Ma ei mõista teid sugugi.“

„Küll jõuab aeg, kus mind mõistma hakkate, sennor. Teie sääl,“ hüüdis ta ukse juures olevatele lancerodele, „kõitke see mees, ning sina, Andres, seisad sinna ukse juure ja lased ta vähemagi kahtlase liigutuse juures maha.“

„Teie käsu pääle, capitano,“ vastas sõdur ja tõmbas piistoli kuke vinna.

„Ja aga, taeva nimel, mis tähendab see kõik, don Antonio? — Kui mu vanaonu alles elus on, saab ta teid selle talitusviisi eest raskelt karistama.“

„Ma tahan teile midagi öelda, sennor de Mendez, kui sellest tõsiasiast veel ei

jätku, et teie mõrtsuka condet tapma läkitasite —“

„Kuidas julgete sarnast väita —?“

„Siis,“ jätkas d'Irola rahulikult, „jätkuks teie kirjast Sarmientole võllasse poomiseks.“

Mendezi hambad lõgisesid nüüd hirmu pärast, ta vabises nagu palavikus.

„Üks asi, sa nurjatu lurjus,“ sisises don Antonio, „võiks sinu saatust veel pehmen-dada, kui sa mulle ütleksid, kus mu tütar viibib ja ta mulle tagasi annad.“

Mehe näojoonj viltukiskuva hirmu pääle vaatamata, avaldus selle ütelse juures ta näos silmnähtav imestuseilme.

„Ma ei mõista teid, don Antonio — donna Mariat oli, nagu kuulsin, õnnetus —“

„Sinu korraldusel süüdatud majapõlemise ajal sinu käsilaste, nurjatu tigrero ja neegri kättesse sattuda.“

Mendezi üllatus oli nende sõnade kuuldes täiesti loomulik, seda nägi d'Irola päris selgesti.

„Sa oled mu võimuses; lühike käsk minu poolt ja sa lõpetad oma elu lähema puu oksa küljes ehk see lancero sääli kihutab sulle kuuli pähe.“

„Seda ei luba mu vanaonu kunagi.“

„Sellepärast päästa oma elu ja üttele, kus Mariat otsima peame.“

Mendezis ei olnud ta surmahirmu pääle vaatamata viha oma kaaslaste pääle vähenenud, ning nüüd, kus ta kuulis, kuidas nad teda olid petnud, andis ta veel meelsamini, kui ta seda enne oli kavatsenud, teateid nende praeguse asukoha kohta, kuigi ta igat kahtlustust, nagu oleks ta nendega koos toimunud, ehk koguni neid kordasaadetud kuritegudele avatlenud, kõige kindlamalt tagasi tõrjus. Õnnelik juhus olla talle nende asupaiga teatavaks teinud.

D'Irola lasi teda ära viia ja puuri pista.

Kui don Antonio kindrali ees rapordiga oli esinenud, vastas see kurvalt: „Enam kui nende nurjatute surm, maksab vaeselapse elu. Sinu teadete põhjal otsustades, näib kui oleks ta käsilased teda petnud, et ta vastu kindlustust kätte saada. Kuna ta alles elab, on veel lootust olemas ta päästmiseks.“

Sierrasse saadeti osavaid tiradore, et Pablot päästmise ettevõttes toetada ja ban-

didosid vangistada — Mendezi kohta sõnas kindral sügava tõsidusega hääles: „Ta kiri Sarmientole — see toob talle sõjakohtu ees surmanuhtluse. Don Antonio, ma pole küllalt roomlane, et oma õe pojapoega võllasse toimetada. Anna talle võimalust põgenemiseks. Pääseb ta läbi eelvahipostide, lasku ta ennast kusagil mujal puua. Kui ta mõrtsuka mu tapmiseks palkas, siis tahan talle andeks anda seda enam, et Jumal mind armulikult mulle määratud kuuli eest hoidis.“

„Nagu käsed,“ ütles d'Irola, arvas aga endamisi: kui ta eelvahipostide reast läbi peaks pääsma, siis on tal haruudasetl õnne; Antonio ei unustanud seda, et see nurjatu ta kalli lapse elu kallale oli kippunud.

Teisel päeval jõudsid väljasaadetud tiradorid tagasi laagri. Nad ei olnud vaenlaste väeosade vahelt läbipääsu leidnud, kuid olid ühe õige kahtlase välimusega mulati vangistanud ja kaasa toonud.

Oma elu eest värisev Mendez, kellele isegi ühte reakestki vanaonule kirjutada ei lubatud, tunnistas üles, et see mulatt Tito tigrero Tamay ja neegri kaaslane on, kelle kui roimarite pääle ta ju varem juba eriliselt tähelepanu olla juhtinud. Vae pidavat ta õige võimalikuks, et see mulatt kindrali tappa olla piidnud.

„Milleks sina lurjus mind palkasid,“ vastas talle mulatt.

Kuna mulati vastu pääle selle veel mitu teist süüdistust esitati, muu hulgas ka mitu kordasaadetud tapmist, mis tunnustajate varal kindlaks tehti, mõisteti ta surma.

„Ning nüüd laseme sennor de Mendezi põgeneda,“ ütles don Antonio kurjakuuldava naeratusega huulil.

*

Vahepääl oli kodusõda kogu aeg edasi kestnud, nõudes mõlemal pool hulga verd, ja terveks üksikute kokkupõrgete reaks lagunenu, nagu see oli tingitud võitlusvälja maapinna kujust. Ketchide kazike Chamulpo istus mõtiskeledes ja kulmu kortsutades oma mägedes asuva majakese rõdul. Ketchid kujutasid endast kaunis tähtsa osa Maya rahvast, kuigi selle pääharu, quichèd, oli palju arvurikkam, ja ka Keskk-Ameerika vallutamisest saadik alal oli hoidnud kõige

rohkem oma rippumatu vabadusest. Quichède hulka aga kuulusid põhjapoolse Guatemala ja suurema osa Yucatani elanikud, nende hulgas ka sõjakad mägedes elutsevad suguharud ja tänapäev alles vabad tierra de guerra elanikud. See oli palju tugevam, mehiseim rahvas, kui orjameelses alluvuses elavad ketchid.



Chamulpo istus kulmu kortsutatades rõdul.

Auahmet meest valdas äärmine himu mängida tähtsat osa oma kodumaa elus ja olla ta saatuse määrajaks. Selle otstarbe saavutamiseks ei põrganud ta ka kõige inetumate abinõude tarvitamisest tagasi. Tigidama vihaga nägi ta nurja minevat kõik katsed hukata noormeest, kelle soontes voolas endiste valitsejate veri ja keda mayade suguharud sellepärast kõrgelt hindasid ja austasid. Junguna poeg oli rahva piirita röömuhoisete saatel kuningate suguvõsa viimase võsuna tunnustatud. Seega ja ka kindral Arana poolt targu juhitud vastastegevuse mõjul oli Chamulpo agiteerimisel põhjapoolsete mayade hulgas pind võetud.

Kuid teade, et Pablo conde tapnud ja valitsusvägede poolt vangistatud olla, äratas temas uuesti jälle kõik auahned lootused, sest et ta oli kindel, et Pablo ku] mõrtsuka

saatus kiiresti otsustatakse ja sellest vastasest jäädavalt vabaneb.

Nähtavasti oli aeg kodusõjast tegelikult osavõtmiseks kätte jõudnud ja kummale poole tal kalduda tuleks, polnud nüüd enam raske otsustada. Lerma surm kindlustas Sarmientole võidu. Sellepärast ühines Chamulpo sellega ja saatis talle kõik oma sõjamehed, umbes kolmtuhat meest, appi; ainult ta isiklik ihukaitse viibis veel ta juures.

Kuna süinge näoga mees nõnda mõtiskeledes oma tulevikku kaalus, mis talle ta kavatsuste õnnelikku täitmist töötas, kihutas üks ratsanik täie ajuga maja poole.

„Ahaa, sääl tuuakse mulle teateid põhjapoolsetest suguharudest.“

Mees sööstis hobuse seljast maha ja lähenes alandlikult kazinele.

„Mis sõnumeid tood sa mulle?“

„Isand, põhjapoolsed mayad on liikvel ja marsivad lõunapoole.“

„Haa! Viimaks ometi, — On neid palju?“

„Selle järele, mis kuulsin, paljud tuhanded.“

„Ning seda saan alles nüüd kuulda?“

„Nende teeleminek algas sootuks ootamatu. Sinna olid jõudnud teated, mis mayasid sundisid kohe sõda alustama.“

„Millised teated võisid sääraseid tagajärgi esile kutsuda?“

„Seda ma ei tea, ratsutasin kohe minema, et sulle mayade lähenemisest teatada.“

„Aga sa tead ometi vähemalt, kelle vastu nende sõjakäik on sihitud, kas Sarmiento või valitsuse vastu?“

„Arvan, et valitsuse vastu.“

„Sa arvad, sa cochino,*) sina. Seda pean ma täpselt teadma.“

„Arvasin, isand, et nad sulle appi rutuvad.“

„Kas oled midagi Aranast kuulnud? Kas ta sõjakäigust osa võtab?“

„Seda ei tea ma öelda, ta nime nimetamist pole ma kuulnud.“

„See on väga kaaluv asjaolu, et põhjapoolsete mayade hulgas liikumine on alanud. Aga kuidas tuleb seda seletada, et nad mulle teateid pole saatnud? Arvata-vasti ei leidnud mind nende käskjalad. Nad

*) Cochino — siga.

võivad ju ainult minu kutsele järgnenud olla? Ei, mingisuguseid muid nähtusi ei võiks sel liikumisel olla. See võimaldab mulle selle zambo Sarmiento vastu hoopis uuele seisukohale asuda — nüüd olen mina olukorra peremees.“ Nõnda rändasid mõtted risti ja põiki läbi Chamulpo aju.

„Kas sul veel midagi öelda on?“ küsis ta käskjalalt.

„Ei, exzellenza.“

„Siis mine ja puhka.“

Mees lahkus.

Vaevalt oli ta kadunud, kui üks teine ratsanik kurnatud hobusel päralt jõudis ja kohe Chamulpo ette ilmus.

„Kas sa põhjapoolt tulud?“

„Jah, mu käskija.“

„Kõnele.“

„Mägede mayad lähenevad suurel hulgal.“

„Kui palju?“

„Kõneldakse kaheksast kuni kümnest tuhandest sõjamehest.“

„Võimatu. Kus nad praegu on?“

„Nad tungisid eile kolmes suures väeosas üle Sierra de los Minas ning igalpool ühinevad nendega maya sõdurid, nõnda et nende arv alatasa kasvab.“

„Missugused on selle liikumise põhjused?“

„Isand, seda pead sa ise paremini teadma kui mina.“

„Lollpää, vasta mu küsimisele.“

„Nagu kulutuli tungis sõnum läbi mägede ja põhjapoolsete llanode, et kuningate võsu,“ nähes oma käskijat otsaesist kortsutavat, ruttas käskjalg kiiresti juure lisama — „nagu rahvas üht tundmatut isikut nimetab — olla valitsusvägede poolt vangistatud ja surma mõistetud. Otsus olla täide saadetud. Seda sõnumit kuulates, lõi rahva hulgas hirmus viha lõkkele; igalpool, tuhandete kaupa haarasid need sõjariistad pihku ja tungivad nüüd edasi, et valitsusvägedele kätte maksta.“

„Hm, see on häa, me võime oma suguvendi praegu hästi tarvitada. Väga häa. Nüüd pühime kogu valitsuse ühe hingetõmbega maapinnalt. Sääli jääb hulk haciendasid peremeheta. Önn on mulle armuline. Kätte maksta tahame Junguna poja eest.“

Chamulpo käskis käskjalal puhkama

minna ja läkitas siis kolm ratsanikku kuljeritena teele. Esimese saatis ta teadetega Sarmiento poole; teisele andis ta käsu mayade lähenemise kohta lähemaid teateid koguda ja nende juhtidele teatada, kus Sarmiento väeosad praegu seisavad, kui ka neid tema, kui liitlase poolt tervitada; kolmandale tegi ta ülesandeks võimalikult täpselt teateid valitsusvägede praeguse asukoha kohta koguda.

Ratsanikud kihutasid igaüks oma sihis minema.

Välkuvail silmil rändas Chamulpo nüüd rõdul edasi-tagasi.

„Kuigi ainult selle isemeelse poisijõmpsika saatust neid võitlusse sundis astuma, on siiski kivi veerema pandud ja purustab alla langedes kogu valitsuse ja ta võimu. Mida nii kaua olen püüdnud kätte saada, on nüüd viimaks ometi täide minemas. Mayad ruttavad mulle appi, isegi nende tahtmise vastu saavad nad mu kavatsusi teostama, sest ilma võitlusse astumata ei pööra nad mitte enam tagasi. Nüüd on ainult vaja nende vaheleastumist kõige laialisemal määral enda kasuks ära kasutada, neid võimalikult tihedalt enda külge koota. Kui mägede mayad minu käsutada on, küll siis juba selle Sarmientoga, selle viletsa Zamboga, kes julgub caballerot mängida, juba hakkama saan. Abraham!“

Vana neeger ilmus rõdule.

„Olgu mu hobune ja mu guardia *) valmis, me ratsutame minema.“

Varsi pärast seda ratsutas ta vlielkümne ratsamehe, neegri ja mõne peoni saatel minema.

Põhjapoolt toodud teated olid õiged. Mayade keskel agaralt laiallallotatud sõnum, et Hualpa, Junguna poeg, vangistatud ja tapetud olevat, kutsus kogu põhjapoolses Maya rahvas vihase pahameele tormi esile. Mitte ainult see pühadussära, millega teda ta põlvenemine kuninglikust soost ümbritses, vaid ka ta väline kuju, ta tagasihoidlik ning siiski väarikas esinemine, ta suursugune võorastevastuvõtlikkus, ta mehine julgus, mida ta oli tõestanud templi juures, kõik see oli talle ühekorruga nende lihtsate inimeste südamed võitnud. Nad olid kõik

*) Guardia — kaardivägi, ihukaitsvägi.

hästi sõjariistadega varustatud. Arana mõjul ja sõjalise tegevuse tagajärjel Meksiko vastu olid nad korralikult pataljoniideks ja eskadronideks jaotatud ning mõne päeva pärast tungis kaheksatuhandeline, tublidest ja julgetest sõduritest koosnev väeosa kiirmarsssides lõunapoole, et kuningate viimase võsu surma eest kätte maksta.

Arana, kes kuidagi uskuda ei tahtnud ja ka uskuda ei võinud, et Pablo oma käe Lerma vastu oli tõstnud, ei suutnud tormi valgistada ja pidi end kaasa tõmmata lask-

ma, et võimalikult püüda kõrvale hoida veel suuremat õnnetust. Ta oli seni kõik teinud, et põhjapoolseid suguharusid võitlusest eemale hoida, sest kuigi ta ei kavatsenud oma rahvaliigete elu kaalule panna valitsuse eest, kes nendega kui võõraslastega oli toiminud, oli ta siiski kaugel sellest, et Sarmientot toetada. Aga nagu tormikeerd kiskus teda rahva taltsutamata kirk endaga ühes — ta võis ainult veel juhtida, kuid mitte enam takistada. Täring oli veermas.

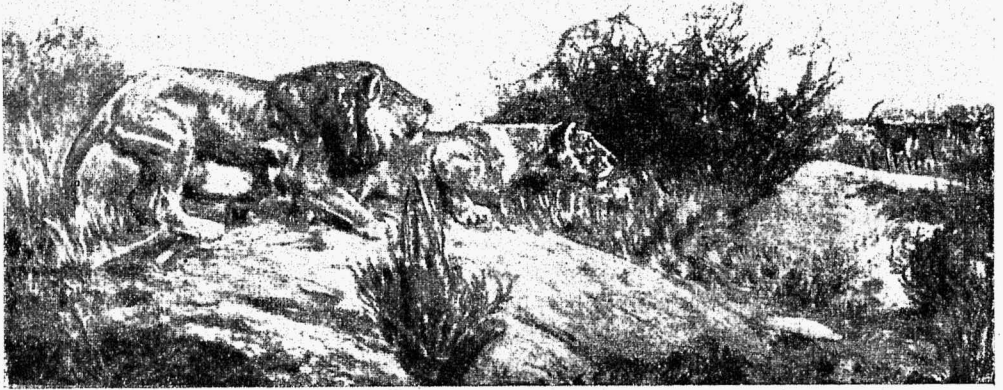
(Järgneb.)

SÜGISENE KESAKÜND.



D. Arronet.

Jumal, õnnista meie igapäevast leiba!



Lõvid saaki varitsemas.

LÕVIJAHT.

Sven Hedin. Tõlkinud H. Valma.

Lähme nüüd Mosambasse Aafrika idakaldal; lõuna pool ekvaatorit, üsna viimase lähedal, siis oleme kesk Aafrika lõvi kodumaad. Meid saadab kõige parem juht sel alal, Inglise kolonel Pattersson, kel olnud arvurikkaid seiklusi kõrbe kuningaga. Olgu neist üks siin jutustatud. On küll veidi hirmuäratav, kuid siiski puhas tõde, isegi liialduseta, sest juhtumise päälnägijaks ja tunnistajaks oli mitutuhat inimest.

Aastal 1898 komandeeriti kolonel Pattersson teenistusse Uganda raudtee juure, mis Mosambast põhja poole läbi Briti Ida-Aafrika Niiluse kõige suurema allik-järve Viktooria-Njansa juure viib. Tema kohalejõudmisel oli raudtee valmis ainult Mosambast veidi põhjapool merre suubuva Sabaki jõe väikese haru Tsavost saadik. Siin Tsavo jõekese ääres, millest üle viis ajutine puusild, kuid mille asemele Pattersson jäädava raudsilla säädma pidi, oli tema ja mõne tuhande India raudteetöölise laagri koht.

Mõni päev pääle Patterssoni saabumist kuulis ta kahest lõvist, kes kogu ümbruse hirmul hoidvat. Algul ei hoolinud ta sellest suurt, kuni mõne aja pärast lõvi ühe tema teenritest ära tassis. Õnnetuma seltsimees, kes temaga ühes telgis magas, näinud, kui lõvi südaööl tasa laagrisse hiilinud, otsekohe telki tunginud ja Patterssoni teenri kõripidi haaranud. Mees ainult hüüdnud: „Lase lahti!“ ja löönud käevarred ümber röövlooma kaela. Pärast seda valitsenud laagris jälle öine vaikus. — Hommikul oli kolonelil kerge lõvi jälgida, sest ohvri jalad olid kogu tee liivas järele lohisenud. Kohal, kus lõvi oma saagi ära õgis, lamasid ainult õnnetuma riidetükid ja pää, tarretanud silmis hirmuahastuse pilk. Kohutavast nähtusest ja kurvast sündmusest sügavasti erutatud Pattersson vandus enne mitte puhata, kui ta mõlemad lõvid on surmanud. Püss käes ootas ta järõmmise õõ teenri telgi läheduses. Kui juuba vaikseks ja pimedaks oli jäänud, kõõas kaugu-

ses mõirgamine; ikka enam ja enam lähenes see: lõvid tulid saaki tooma. Siis jäi aga kõik jälle vaikseks; lõvi tungib alati vaikides kallale, ainult siis, kui ta öist röövkäiku algab, lasseb ta oma tumedat mõirgamist kuulda inimestele ja loomadele metsas nagu hoiatuseks. Pattersson ootas — sääl kõlasid korruga lähemas laagris, umbes sada meetrit eemal, ahastuse hüüded. Järgnes jällegi vaikus. Röövel oli omale uue ohvri viinud!

Nüüd peitis end Pattersson teises laagris, aga ka säälgi sai ta oma lootustest petetud. Järgmisel ööl kõlas südantlõhestav appihüüe hoopis kaugele — juba oli kolmas tööline röövitud.

India töölised magasid mitmes laagris laiali, ja et inimesi üksitusse viia, olid lõvid omale röövsihiks valinud iga ööse ise laagri. Kui nad nüüd märkasid, et nad juba mitu ööd järgimööda ilma mingi hädaohuta iga kord ühe inimese olid võinud röövida, läksid nad hoopis julmeks ja häbematuks ega kartnud enam põrmugi laagritulesid. Nad ei teinud väljagi hirmusegaduse mürast, mis nende laagrisse tülles tekkis, ega hoolinud isegi kuulidest, mis neile pimedusse järele saadeti.

Iga laagri ümber ehitati siis okaspõõsastest kõrge ja tugev kaitseaed, kuid alati läks lõvidel korda sellest üle hüppata või sellesse mulku kiskuda ja oma ohvri ikkagi ära viia. Päeval järgis Pattersson lõvi jälgi mitmes sihis, kuid närpea kui ta kaljupinnale sattus, kaotos ta need muidugi silmist.

Veel halvemaks muutus asi, kui tööd raudteeliinil kaugemale sissemaale jõudsid ja Tsavo sillale ainult mõnisada töölisist jäi. Kaitseaiad ehitati iseäranis kõrred ja tugevad, vahilõkkes loitsid kui tuleriidad, igale poole pandi vahid välja, püssid lamasid laskevalmis ja igas laagris pidi üks mees alati tühjadel plekkõlikannudel trummeldama, et nii ko-

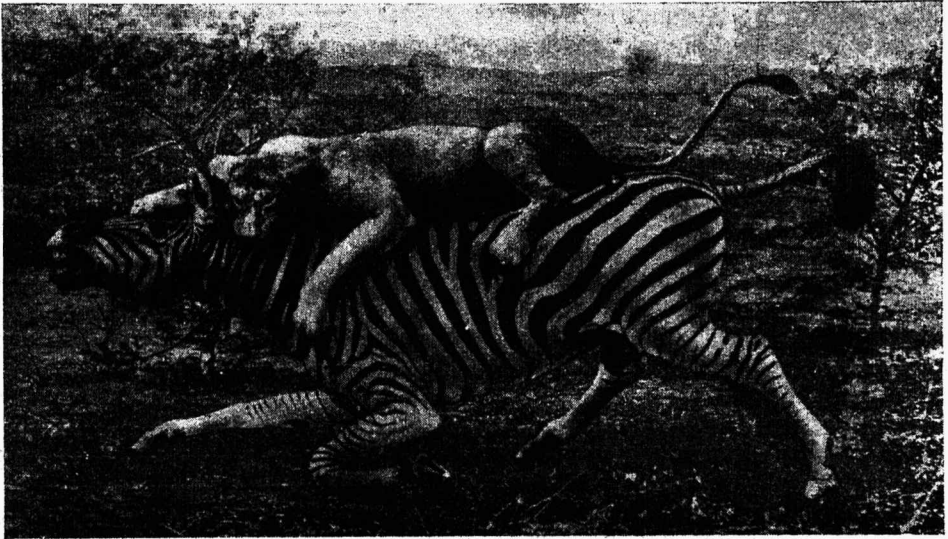
letist eemale peletada. Kuid ikkagi kadusid uued ohvrid. Töölised olid hirmust nii rabatud, et nad isegi lasta ei saanud, kui lõvi otse nende ees seisis. Isegi ühe haima tassisid lõvid haigemaja telgist välja. Järgmine ohver oli üks veekandia; ta oli maganud päa keskpaiga ja jalad telgiukse poole; lõvi hüppas kaitseaiast üle, haaras mehe jalust kinni ja tiris ta telgist välja. Õnnetu haaranud kinni ühest kastist ja pärast ühest telgi nööri, kuid see rebenenud. Seepäale jooksnud lõvi, mees lõugade vahel, pikki aeda, otsides mõnda harvemat kohta ja litsunudki end kuskil läbi aia. Hommikul leiti sel kohal riidenarmaid ja lihaticke. Teine lõvi oli väljas oodanud ja mõlemad jagasid nüüd omavahel saagi. Lõvidest mahajäetud ühe käe küljes oli veel alles sõrmus, mis õnnetuma mehe naisele Indiasse saadeti.

Nüüd läks hulk aega mööda, ilma et midagi oleks juhtunud. Arvatavasti olid lõvid kuskil mujal ametis; töölised hakkasid juba palavuse tõttu väljaspool telke magama. Ühel ööl istusid nad laagritule ümber, kui korruga lõvi üle aia kargas ja meeste ette seisma jäi, põnevil silmil nende otsa vahtides. Kõik kargasid ehmunult üles ja murdjat kividega ja tuletukkidega loopima. Lõvi aga tegi päris hoolimatult hüppe, haaras ühe meestest ja tormas sellega läbi aia minema. Teine murdja ootas teda väljas, ja ainult kolmkümmend meetrit laagrist eemal õgisid nad oma saagi ära.

Terve nädala valvas Pattersson iga ööse kuskil laagris, kus oli arvatavasti külaskäike oodata. Pole midagi närvevapistavamat kui säärane asjatu ootamine, ütles ta ise. Ikka kuulis ta hoiatavat mõirgamist kauguses, kui röövlid lähenema hakkasid, aga alati vaikisid nad, kui nad laagri juure jõudsid. Harilikult hüüdis siis vahid: „Ettevaatust, vennad, kurat tuleb!“ Ja veidi hiljemini ikka hirmuhüüded ning äratassitava sur-

makisa. Viimaks läksid lõvid nii jultunuks, et mõlemad korraga üle aja kargasid, kumbki omale üht meest tooma. Kord ei õnnestanud ühel lõvil oma ohvrit läbi aja vedada; ta pidi selle maha jätma ja rahul olema osaga seltsimehe saagist. Lõvist mahajäetud mees oli aga nii hirmsasti ära purustatud, et ta suri veel enne, kui teda jõuti viia haigemaja telki.

juba pime, kui ta läbi padriku mööda jalgrada laagri poole sammus. Kaasas oli tal ainult üks teener laternaga. Umbes poole tee pääl jaama ja laagri vahel kargas ühe künka kõrvalt korraga lõvi nende pääle, tõmbas inglase selga neli suurt haava ja oleks ta ära tassinud, poleks mees oma karabiineri *) lahti põrutanud. Paugust veidi uimastatud laskis lõvi nagu tahtmatult lahti,



Kõrbekuninganna ratsasõit.

Alalisest surmahirmust ja öisest ülevalolemisest kurnatud töölised ei suutnud säärastes oludes enam vastu panna. — nad streikisid. Nad olid Aafrikasse tulnud, et raudtee ehitustööil raha teenida, mitte et lõvidele söödaks saada. Ühel päeval pidasid nad rongi kinni, kogusid oma asjakased ühte vagunisse ja sõitsid ära rannale. Vähesed julgemad, kes kolonel Patterssoni juure jäid, veetsid ööd kõrgete puude otsas, jaama veetornis või telkide alla sellks ots-tarbeks kaevatud kaetud koobastes.

Vahepääl palus Pattersson üht oma Inglise seltsimeest Tsavo juure tulla ja lõvijahist osa võtta. Rong, millega sõber tuli, jäi hiljaks, ja oli

sööstis siis aga teenri kallale, ja juba lähemal silmapilgul oli ta oma saagiga pimedusse kadunud.

Mõni päev pääle seda teadustas üks suaheli, **) et lõvi ühe eesli olla röövinud ja seda üsna läheduses õgib. Sõnumitooja saatel ruttas Pattersson sinna ja juba kaugelt silmas ta üle põõsastiku lõvi kollast selga. Õnnetuseks astus juht kogemata ühele kuivale oksale. Silmapilk oli lõvi läbitungimatusse tihnikusse kadunud. Kohe aeti kõik inimesed kokku, keda kätte saadi, ja

*) Karabiiner — lühikese rauaga püss.

**) Suaheli — araablastest isa ja neegrist ema järeltulija.

trummidega ja plekk-kannudega varustatud piirasid nad tihniku ümber ning hakkasid siis suurt müra tehes edasi tungima, kuna kolonel varitses kohal, kuhu arvatavasti lövi välja tulema pidi. Ja õige, varsi oligi sää! suur hiiglalövi, segamise üle kuri ja vihane. Ta tuli pikkamisi kuid otsejoones, jäi tihti seisma ja vaatas ringi, ning oli nii oma mõtetega eemalt kostuva müra juures, et ta kütti sugugi tähele ei pannud. Ainult veel kolmteistkümmend meetrit oli ta eemal — kolonel tõstis oma kaheaudse püssi — sää! kuulis lövi korraga liigutust, küünistas esikäpad maa sisse, säädes end hüppevalmis, ise vihaselt norsates ja oma mõrtsukalikke purihambaid näidates. Pattersson sihtis lakast katmata pähe, vajutas triklile — kuid püss ei läinud lahti! Aga samal silmapilgul pööris lövi ümber ja taganes uuesti tihnikusse; paugu pääle vastas ta ainult vihasel mõirgega. Patterssonil ei jäänud nüüd muud üle, kui ööseni oodata. Tõrkuva püssi oli ta omale kuskilt suure rutuga laenanud, tähendab, usaldada võib edaspidi ainult oma enese läbiproovitud sõjariista. — Eesel lamas ikka veel puutumata sää! Üsna raisa lähedale ehitati puust nelja meetri kõrgune lasketorn, ja päikese looja minnes asus kolonel üles sellele väikesele platvormile. Ekvaatori juures on õhtuhämäris väga lühike; kui kuu ei paista, läheb kiiresti pimedaks. Siis laotub üle Aafrika dshunglite veidi nagu rusuv ja kurjaennustav vaikus. Pattersson ise tunnistas, et mida kaugemale öö edenes, seda õudsemaks ja rõhutumaks ta meeoleolu muutus. Püss käes, ootas ta liikumatult, ta oli kindel, et lövi ühes oma seltsiliselega eesliraiska õgima tuleb, sest tööliste laagrist polnud sel õhtul hädakisa kuulda.

Kas sää! mitte kuiv oks raske jala all ei praksunud? Selgesti oli kuulda, kuidas üks suur keha läbi pöösaste poeb. Siis aga jälle hääletu

vaikus. Varsi kuuldus sügavat ähkimist; see oli tundemärk, et koletis oli näljane ja — lähedal. Jälle sahis tasa pöösastes, siis kõlas öisesse vaikusse tugev inetu mõirge. Lövi oli inimese lähedust haistnud. Pöörab ta ümber? Just selle vastu: nüüd ei hooli ta enam eesliraipest, vaid läheb välja otsekohe Patterssoni kõrge asukoha pääle!

Kaks tundi keerles röövloom ümber lasketorni, tõmmates oma sõõre ikka järjest koomale. Kütil oli küll süinge tundmus. Korraga tundis ta midagi pehmet oma seljal. „No nüüd olen peletise käes!“ mõtles ta. Aga see oli ainult öökull, kes polnud tähele pannud koloneli liikumatut kuju.

Viimaks ometi oli lövi oma kallale tungimise plaani valmis sepsinud ja säädis end hüppele. Liivasel pinnal oli looma keha veel vaevalt märgatav. Sää! kargatas esimene pauk läbi ööpimeduse; lövi vastas koleda mõirgega ja kadus lähemasse pöösastikku, kus ta keerles ja pöörles, ikka veel valu pärast mõirates. Pea jäid aga toonid nõrgemaks ja varsi kustusid nad paari viimase pika ja sügava ohkega. Esimese röövliga oli arve lõpetatud!

Veel enne päikese tõusu tulid töölisid trummide ja pasunatega ja kandsid Patterssoni röömuhõiskel ümber surnud hirmutise. — Teine lövi jätkas aga oma külaskäike kuni temagi viimaks maha lasti. Nüüd võis raudtee ehitustöid jälle jätkata; Patterssonil oli aga terves ümbruses, mille ta üheksa kuud kestnud lõvide hädaohust päästnud, suur kuulsus ja lugupidamine.

Sääraseid seiklusi oli kolonel Patterssonil terve hulk, mitte ükski lövidega, vaid ka ninasarvikute, jõe-hobuste, leopardide, kaelkirjakute, krokodillidega jne. Toome aga siin veel ühe lõviseikluse.

Ühel päeval sõi kolonel ühes väikeses iaamas ülevalpool Tsavot politseikomissar Ryall'iga raudtee-

vagunis lõunat, aimamata, missugune kurb saatus sellele mehele samas vagunis mõni kuu hiljem osaks pidi saama. Üks lõvi oli selle jaama omale jahimaaks valinud ja tassis ühe mehe teise järele ära. Politseikomissar tuli seenärest ühes kahe teise eurooplasega sinna, et paika röövlist vabastada. Oma saabumisel kuulis ta, loom ei võivat vist kaugele olla, sest alles vähe aja eest olivat teda jaama juures nähtud. Kolm eurooplast otsustasid siis kogu öö valvata. Ryall'i vagun haagiti rongi küljest lahti ja tõmmati kõrvalteele. Säälnud veel jõutud roobastealust maad tarviliselt tasandada, mille tõttu vagun veidi viltu seisis. Pääle õhtusööki tahtsid nad kordamööda vaheti pidada, Ryall ise kõige esiti. Vagunis oli kas magamissohv, üks neist põrandast kaunis kõrgele. Ryall pakkus need oma külalistele tarvitamiseks, kuid teine neist arvas paremaks sohvade vahele põrandale magama heita. Kui nüüd Ryall arvas juba küllalt kaua valvanud olevat, lõvist aga midagi kuulda polnud, heitis ka tema madalamale sohvale magama.

Vagunis oli lukatav uks, mis oma ratassoontel väga kergesti liikus; päälegi polnud uks lukus. Kui kõik tasa oli, hiilis lõvi tihnikust välja,

kargas vaguni tagumisele platvormile, tegi käpaga ukse lahti ja lipsas tasa vagunisse. Vaevalt oli ta sees, kui uks vaguni vildaku seisu tõttu jälle tagasi kinni rullus ja lukku löi. Nüüd oli koletis ühes kolme magava mehega vagunis kinni. Läbilõikava hirmukisa pääle ärkas ülemisel sohvale magaja üles ja nägi, kuidas lõvi, kes sohvadevahelise kitsa ruumi oma kehaga peaaegu täitis, tagajalgadega maaslamaja ja esijalgadega Ryall'i pääl seisis. Meeleheite julgusega kargas ta sohvalt üles ja sööstis vastasoleva ukse poole, ei saanud aga loomast midu mööda kui pidi talle selga astuma! Ehmatusega aga märkas ta, et vagunis tõusnud mürast ülesärganud teenrid ukse väljaspoolt hirmuga kinni hoidsid. Kõike oma jõudu kokku võttes läks tal siiski korda ust lahti suruda ja välja pääseda, ust oma taga jälle kiiresti kinni visates. Samal silmapilgul kõlas tugev pragin: Ryall lõugade vahel kargas lõvi läbi akna välja, ja kuna avaus liig väike oli, purustas ta sääliuures klaasi ja ümbritseva puuvärgi! Päev pääle seda leiti lähedusest õnnetumate jäänused ja maeti maha. Lõvi aga langes varsi püünistesse, ja mitu päeva hoiti ta vangis ja näidati ümbruses enne kui ta maha lasti.





OMA NURK.



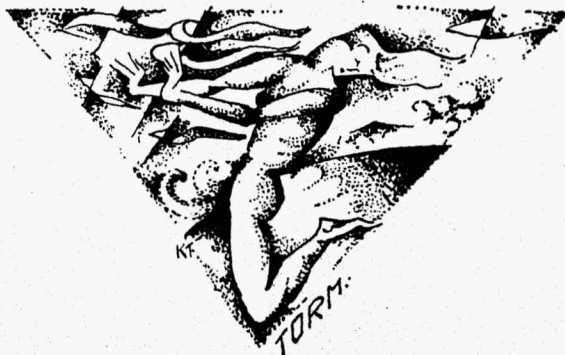
T U U L.

Vihaseks ulus koduta tuul. Puhus hooletult üle sinava järve, pani selle lained lõbusalt hyplema, jooksis üle lopsaka luha ja kargas siis tumedasse metsa, taga hõljuva mädasoo. Oi! Kuidas ta sääl ulus, kuidas painutas oksid maani ja pillutas koltunud lehti halli pilvestikku. Hirmus oli siis mets, hirmsam veel too kohin, kui mets tuulega võitles. Ja sageli jäi võitjaks tuul, sageli olid murtud kuused pilbasteks ja kased laotatud ladvust juurteni kaheks... Ei jäänud tuul metsagi püsima. Keerutas korra veel õige vihaseks suure ringi, paiskas suure laengu prygi ja prahti sygisesse õhe, ja kargas siis välguna välja lagedale, mida mööda tormas lagunenu taluni. Keerles paar korda, nagu hoogu võttes, majadevahelisel murul, ning haaras siis lagunenu rehekatuses ulgudes kinni. Oi, kuis ta raputas, ja kiskus ja siis... siis tõstis ta rehel katuse päält ja põgenes saagiga minema, kuid nähes hurtsikust ilmuvat kurba, halli mehekogu, paiskas katuse häbenenedes porri ja tormas tagasi met-

sa, julma kohina saatel. Oo! oli see alles öö! Öö, mil magada ei tihka, vaid tahtmatult kartes ja peidetud hirmul valvad ning ootad, mil hukka läheb maa ja murdub kõik, mis seisab. Öö, mil aimad nägemata ja võitmata võimude jõudu enda ymber, tunned oma jõuetust ja nõrkust vägeva looduse vastu.

Otsata pikka möödus kohutav öö. Lõuna paiku hakkas tuul järele andma ja õhtu varajases videvikus liikusid hallid pilvekogud vaid aeglaselt ylal. Puul ripnesid vaid mõned narmendavad lehed veel kyljes, nõrgalt kohades suurest vintsutusest. Üksik haavasalk Ruusaaugul oli lehest peaaegu lage, kuna viimased taeva all väsinult heljusid, et jõuetult liugleda alla koltunud rohule. Jändrikud remmelgad vana toa taga madalal nõlvakul ja saared vesises kopdis olid oma leheryy laotanud maha, seistes ise häbistatult katmata päädega ja — vaikisid; vaikisid — sest teisedki vaikisid; puhates vägevast tuulest, mida hyytakse tormiks.

Mätasmutt.



KÜSIMUSED JA VASTUSED.

Vastused küsimusele nr. 9.
(Ilmunud „Vikerkaares“ nr. 43.)
(Lõpp.)

Mulle meeldib Eesti traagilisem kirjanik Juhan Liiv ja tema tähtsam teos „Vari“. „Varjus“ kujutab kirjanik elu häid külgi. Jutu kangelane on karjapoiss Villu (siin kujutab kirjanik Villut enesena). Karjas käies keset kenamat loodust mölguvad Villu pääs kenamad mõtted. Üks neist:

„Teele, teele kurekesed,
üle metsa, maa!
Üle suurte linnade,
üle mere ka.
Ikka, ikka lõuna poole,
kus Egiptimaa.“

Siit mõistis Villu omale motiivisid vaida, nii kenasid!

Siis, kuidas toemehed rääkisid, kuidas Prantsus Moskvas käinud. Kui Riia all sõditud, siis müdisenud maa ja aknaruudud. Kividega purustatud teineteist. Huu, — mis hirmus!

Meie oleks võinud loota temast palju, kuid teda tabas kurb saatus...

Ma g l a h e s.

Eesti kirjanikkudest meeldib minule kõige rohkem Eisen Soome-Ugri keele uurimise ja muinasjutude korjamise pärast. Kirjanduslikkudest teostest meeldib kõige rohkem Kitzbergi „Piive Peetri riukad“, sest see on väga naljakas jutt. Mõni vikerkaarlane arvab: egas Kivi naljast aru saal! Ei, see on hoopis teisiti: Kivi on suur naljahammas ja armastab nalja.

A. Kivi.

Kõige rohkem meeldib Eesti kirjanikkudest mulle Eduard Bornhöhe ja tema ajalooline teos „Tasuja“, mis heidab selge pilgu meie esivanemate orjapõlve ja viletsuse aegadesse, tuues sellest ajast selge pildi meie esivanemate ja mõisnikkude vahetkorrast. Üldse armastan lugeda ajaloolisi teoseid.

M o l o h i.

Mulle meeldib kõige rohkem meie rahvaluule ja kõik need aastasadade varju kadunud Eesti rahva luuletajad, kelle nimetid ei nimeta ükski ajalooramat ja kes siiski igavesti elavad oma luule tõttu. Armastan neid sellepärast, et nemad ei võinud vaikida suure seesmise tungi poolest. „Kui mina hakkkan laulemale, laulemaie, laskemaie, ei mind jõua ohjad hoida, ohjad hoida, kõled kõlta...“ — Armastan neid laule sellepärast, et nad on ainukene pärandus meie esivanemate luuleilmast, nende tulise südame tuksumine, milles peegeldub nende rõõm ja mure, see meile nii kallid hingelaad ja Eesti omapärased kõlges oma külluses.

Veel pole ükski uuema aja luuletaja jõudnud luua kaunimat, kui see meie rahvaluule, nii võltsimata, võimas, täis vaimu, mis veel püsib värskena tulevad aastatuhanded. Esivanemate võsu.

Omavahel.

Noored, teatage endid, kes ostavad endile „J. Jaiki „Võrumaa jutud“ ja F. Cooperi „Nahksuka jutud“!
Ed. Bruhlin.

Kallid kaas-vikerkaarlased!

Kas leidub teie hulgas jalgratta-spordi harrastajaid, kellega ühiselt võiksite tuleval aastal mõne pikema sõidu kodumaal ette võtta? Ja kas on mõnel teist huvi suuremaist jalgratta-võistlustest osa võtta?
Erny Sportlane.

Kaanepilt.

Ennemuiste elas Saaremaal Tõllustes Suur Tõll, muinaslooline kangelane, kelle vägittegedust rahvasuu hulk huvitavaid jutte teab jutustada. Vägev mees, kelle sammude müdinal „põgenesid kalad kaugele ja lendasid linnud penikoorma eemale“, oli Saaremaal suures aus, sest et ta rahvale tegi alati palju hääd. Nagu kevadine päike lund vihkab, vihkas Suur Tõll kurjategijaid.

Kaanepildil kujutab kunstnik D. Arronet „Neiu tõmbajat“, täkuks moondunud vanapagana poissi, kes tõmmatud (rõõvitud) Püha (kihelkond Saaremaal) piigaga tormab põrgu poole, et veel jõuda sinna enne kukke ja koitu. Kuid Kuresaare kohale jõudes laulab kukk, ja neiu hüüdele: „Kuuljad, nägijad, tulge appi!“ tõttab kohale Suur Tõll ja päästab piiga.

Peitepilt.



Kus vlibib mu sõber?



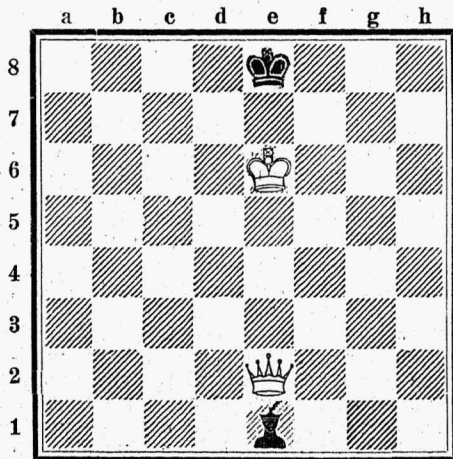
MALE

Toimetaja A. Burmeister.

Ülesanne nr. 37.

Kokku säändnud R. L'hermet.

Mustad.



Valged.

Valged: K e6, L e2.

Mustad: K e8, O e1.

Valged algavad ja annavad matt kahe sammuga.

Täna toome kerge ülesande (mis on võetud „Deutsche Schachzeitung'i“ oktoobrikuu 1924. a. vihust), et ka algajatele lahendamist võimaldada.

Märkus. „Vikerkaare“ nr. 47 õienduse 4. reas on trükiviga l5; tuleb lugeda e5.

R. Prytz'i ülesande (nr. 30) lahendus.

1. Le3 — c1, Kc6 — c5+,
2. Oc2 — g6 annab matt.
1. (Le3 — c1), Vb5 — c5,
2. Oc2 — a4 annab matt,
1. (Le3 — c1), Og1 — c5,
2. Lc1: h1 annab matt.
1. (Le3 — c1), ükskõik,
2. Oc2 — e4 (või — a4) annab matt.

F. Lazard'i ülesande (nr. 31) lahendus.

1. V b7 — b8, O e8 — d7,
2. L e7 — c5 annab matt.
1. (V b7 — b8), O e8 ükskõik kuhu,
2. L e7 — b7 annab matt.
1. (V b7 — b8), R b5 ükskõik kuhu,
2. L e7 — d6 annab matt.

Õiged lahendused saatsid: Alfons Pache (Tallinnast), Konstantin Kroov (Tallinnast), Ernst Viirmann (Esnast), Georg Töldsepp (Tamsalust), Martin Villemson (Pärnust).

O. Ernst'i ülesande (nr. 32) lahendus.

1. V a8 — a2, K b1: a2,
2. R b5 — c3 annab matt.
1. (V a8 — a2), K b1: c2,
2. R b5 — a3 annab matt.
1. (V a8 — a2), b3: c2,
2. R b5 — c3 annab matt.
1. (V a8 — a2), b3: a2,
2. R b5 — a3 annab matt.

Õiged lahendused saatsid: August Möller (Tallinnast), Konstantin Kroov (Tallinnast), Alfons Pachel (Tallinnast), Ernst Viirmann (Esnast), Martin Villemson (Pärnust).

Teated meie maleilmast.

Tallinna Vene gümnaasiumi õpilaste malering, kes 1918—1923. a. A. Burmeisteri juhatusel tegev oli, uuendas oma tegevuse käesoleval talvel sama juhataja all. Koosolekud leiavad aset igal pühapäeval k. 12 1/2 p. l. Nimetatud maleringist on tulnud kaks maletajat, kes kõige tugevamate Tallinna mängijate hulka kuuluvad, nimelt Roshdestvenski ja Amelin.

Pöörame õpilaste maleringide poole linnades ja maal palvega meile teatada, kuidas kooliõpilaste maleringid tegutsevad. Teated selle üle avaldatakse hää meelega „Vikerkaares“.

Õiendus.

Luuletuses „Kasvõitlejad“ „Vikerkaares“ nr. 45 neljanda salmi teine rida vaja lugeda: Ei sa r a k e t sallinud (mitte rasket). Luuletuses „Pilvede ränd“ „Vikerkaares“ nr. 47 esimene rida peab olema: Nii palju pilvi n u t n u d taeva all, mitte muutnud. Samas luuletuses teises salmis neljas rida loe: Kui niiskeid pärlekette õ h u n näen, mitte rohun.